

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

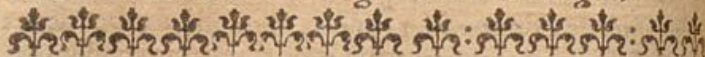
Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

Examen XII. De Confessione, & Communione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

EXAMEN XII.

De Legibus in particulari, circa præceptum
secundum & tertium Ecclesiæ de
annua Confessione, &
Communione.

CAPVT PRIMVM.

De Confessionis Præcepto.

1. *Quotuplex Confessionis Præceptum? Duplex, & diu-*
inum, & Ecclesiasticum. Confessionis enim præcep-
tum de iure diuino positum in noua lege a
Christo latum est; cum eius necessitatem in sola

Sacerdotum absoluendi à peccatis potestate conclusit: ideo-
que nec in eo dispensare, neque illud abrogare potest Eccle-
sia. Posset tamen Confessionis præceptum ipsa proferre etiam
si à Christo non fuisset impositum, à Christo tamen eius in-
stitutione supposita.

2. *Quinam ad præceptum diuinum Confessionis obligantur?*
Fideles omnes adulti, qui recepto baptismo lethali-
ter deliquerunt: infideles, & infantes, quique rationis capaces non
sunt, minimè.

3. *Quodnam obligationis tempus?* Vt minimum articulus
mortis esset, si paulo antè non esset impletum. Scio probabi-
liter defendi obligare quarto vel quinto quoque anno, nisi
iam ab Ecclesia annua confessio esset imperata. At probabi-
lius cum Filiucio & aliis assero, nisi determinaret Ecclesia
ad solum mortis articulum eius obligationem pertinere. Per
accidens autem tum Eucharistiæ susceptio tum indulgen-
tiæ acquisitio, quæ confessionem exigeret, tum votum, gra-
uissimè tentatio, quæ alia ratione tolli non posset, obligatio-
nem induceret.

4. *Impletur ne præceptum hoc per Confessionem quocumque
modo nullam?* Minimè, at bene per validam, licet informem,
quia hæc confessio est, illa nequaquam.

5. *Quidnam de Ecclesiastico præcepto?* Additum est quidem
Ecclesiasticum præceptum obligans ad confessionem semel
in anno, quo diuinum determinatum est ad certum tempus;
vnde

vnde quatenus à diuino iure pendet, abrogari non potest: vnde verò ab Ecclesiâ prorogari tempus, vel restringi posset, ita omnino etiam tolli iusta de causa, quæ tamen vix dari posset, remanente semper obligatione ex iure diuino.

6. *Obligat ne in anni parte determinata? Vi sua non obligat, v.g. Paschate: consuetudine tamen, & ob commoditatem ratione Eucharistiæ eo tempore sumendæ inductum est, vt eo tempore fideles ferè omnes confiteantur. Porro annus computatur à Quadragesima in Quadragesimam, & annus Ecclesiasticus nominatur.*

7. *Eo tempore non impleri, absoluitur ne obligatione? Probabile est expectare te posse vsque in alteram Quadragesimam sine nouo peccato: probabilius tamen; quod primo quoque tempore teneas. Num ita qui confessus quidem est, sed aliquod peccatum omisit, aut ex obliuione, aut alia rationabili de causa? Minimè; potest enim ad sequentem annum vsque differre. Quid si prouideatur fore, vt occasione illa omissa toto anno non possim confiteri? Debes eiusmodi tempus prouenire*

8. *Quanam causa ab impletione præcepti excusant? Primò impotentia tum physica, quia confessoris copia non sit: tum moralis, quia sine graui nocumento famæ, vel alterius boni non possit: quæ causæ etiam valent in excusando à præcepto diuino; modò damnationis morale periculum non adsit. Necessitas confitendi per interpretem excusat ab Ecclesiastico præcepto, & etiam à diuino, licet articulus mortis subesset; si tamen probabilem existimationem haberes te non esse contritum, vt eo medio iustificari posses, obligaberis. Quod multò magis de Confessione per Scripturam, quando aliter quis non posset, affirmo; teneretur enim saltem in articulo mortis ea ratione confiteri, cum præsertim manifestationis periculum, adhibita diligentia, caueri facile possit.*

9. *Satisfacit ne præcepto Ecclesiæ informi confessione? Ita equidem, vt proximè de præcepto diuino affirmati.*

10. *Quinam obligantur? Fideles omnes cum ad vsum rationis peruenerint. Num Papa? Quo ad vim directiuam, maximè; vt autem iure diuino obligat, etiam Papam comprehendit & alios.*

11. *Num ulla transgressoribus pœna? Nulla posita, quæ ipso facto incurritur, sed iubentur tantum ab Ecclesiâ ingressu & ab Ecclesiastica sepultura repelli.*

CAPVT II.

De Præcepto Communionis.

12. **Q**uo iure Eucharistia sumenda? Et diuino, & Ecclesiastico. Diuino quidem iure aliquotiesⁿ vita sumenda Eucharistia, in fine scilicet & exitu huius vitæ; in ingressu, quando iam rationis vsus aduenit, circa duodecimum frequentius annum; in medio denique vitæ quarto videlicet, vel quinto anno, vt probabile affirmo. Perfectò Ecclesiastica lege omnis fidelis perfectò rationis vsu pollens tenetur semel in anno in Paschate communicare coarctato iam ad singularem quotannis Communionem præcepto diuino.

13. *Quònam tempore instat præceptum?* In Paschate, nempe à Dominica in Palmis vsque ad Dominicam in Albis, alicubi planè ad proximam sequentem Dominicam producto tempore. Consuetudo attendenda.

14. *Si hoc tempore quis omittat quacunque de causa: numquam primum ad Eucharistia sumptionem obligatur?* Probabile est vsque ad proximum Pascha liberum remanere.

15. *Quid si indignè communicem?* Imples tamen per voluntariam susceptionem præceptum, id quod immediatè imperat Ecclesia.

CAPVT III.

Praxis circa materiam de annua confessione, & Communionem ex Societatis IESU Doctoribus.

§. I. De annua confessione.

16. **L**igari incipiunt (vt vidimus) pueri post septennium, quando nimirum rationis vsus in eis viget, annua confessionis præcepto: num antea si rationis vsus maturius elucescat? Non, quia id per accidens, ad quod Ecclesia non respexit. *An teneantur hi in articulo mortis?* Ita planè, in quo si dubium sit de rationis vsu, & aliquod peccatum confiteantur, sub conditione debent absolui. Cessat enim per conditionem iniuria Sacramenti, & pars tutior pro pueri salute eligitur. *Incurrunt ne ante annos pubertatis synodalem quorundam*

dam Episcoporum contra omittentes confessionem annuam ex-
communicationem. Affirmat Hurtado de sacr. d. 7. de pœn. dif- Hurt.
fic. 9. quia capax culpæ puer, capax pœnæ. Alij autem ex ex-
ternis probabiliter contrarium affirmant; quia in pueris re-
linqui solet inultum, quod in alijs progressionibus ætatis
humanæ leges ducunt seuerius puniendum. c. 2. de delictis
puerorum.

17. Quoniam modo annus præcepti est computandus? A Ia-
nuario ne in Ianuarium; quia annus absolute dictus sic compu-
tatur? Suarius in 3. part. tom. 4. d. 36. sect. 6. asserit à Quadra- Suar.
gesima in Quadragesimam computandum: aut à Paschate in
Pascha. Vasquez in 3. part. tom. 4. quest. 90. art. 1. dub. 1. Hinc Valsq.
ait, eum, qui in Ianuario præsentis anni confitetur, satisfacere
pro anno præsentis; & si in Decembri sequentis anni con-
fiteatur, pro illo etiam præsentis anno satisfacere.

18. Infra annum confessus sum, & in sequenti Paschate re-
perior agrotans; ac proinde non possum Eucharistiam recipere:
impellendus ne sum ad confessionis annua præceptum imple-
ndum? Non; quia Concilium non assignauit pro confessione an-
nuæ tempus Paschale, sicut assignauit pro annua Communione. Laym.
Layman sic lib. 5. tract. 6. cap. 5. num. 10. Addens non gra-
uiter dilinquere, qui ex iusta causa annuam confessionem ad
tempus modicum ultra annum differt: v. gr. à Paschate Pen-
tecostem.

19. Confessus sum Ianuario, tenebor ne iterum in Pascha con-
fiteri, si noua mortalia commissus sum, aut recordor grauis; culpa
oblita? Non, nisi communionis gratia, aut mortis occasione,
quia dum Ianuario confessus es omnia mortalia, quæ memo-
ria retinebas, præcepto satisfacisti. Gaspar Hurtado de pœn. Hurt.
diffic. 11.

20. An teneat ad annua confessionis præceptum, qui solum-
modo venialium piaculorum conscius sum? Negatiuè respon-
det Becanus de sacr. cap. 36. quest. 6. num. 3. quia hæc de iure Becan.
diuino non tenemur confiteri; Ecclesia autem præceptum
diuinum ad certum tempus determinauit, non fecit no-
uum.

21. Mortalis criminis me reum agnosco, sed eius, quod iustus
de causa non possum confiteri: teneor ne ad annuam confes-
sionem? Negat Layman. lib. 5. tract. 6. cap. 5. num. 18. Attamen Laym.
ego venialia peccata aperirem, vt à peccatis grauibus, quæ
ritè subiteo, tunc indirectè absolueret, donec possem cessan-
te causa, expressè confiteri.

22. In principio anni confessus sum sola venialia, postea
ansem

autem mortale crimen perpetravi: teneor ne intra eundem annum iterum confiteri? Teneris, quia Ecclesia tantum precipit mortalium confessionem. Hurtado citat. d. 7. de pœn. diffic. 11.

23. Si ad finem anni, id est ad Pascha differo confessionem, scio manifestum obliuiscendi peccata periculum incurrere: teneor ne confiteri ante anni terminum? Aliqui asseruere. At cum Turriano de pœn. quest. 6. art. 2. d. 19. dub. 6. puto non teneri; quia non tenemur ad integram confessionem peccatorum quæ fecimus, sed quæ recordamur, dum confitemur. Alioqui tenerer sæpe infra annum confiteri; quia regulariter vix possum vnus integri anni criminum recordari.

24. Timeo, quod in anni termino, quando urget præceptum, confessarij copia non aderit: debeo ne annuam confessionem præuenire? Asserit Layman. lib. 5. tract. 6. cap. 5. num. 4. quia per totius anni decursum viget præceptum confessionis. At non approbo, quod addit, scilicet dicendum de præcepto communionis in Paschate; quia assignatum est ei tempus Paschale. Azor. tom. 1. lib. 17. cap. 41. quas. 15.

25. Annus præterijt, nec confessionis præceptum impleui: teneor ne quamprimum confiteri? Filliucius tom. 1. tract. 7. cap. 3. num. 54. approbat negatiuam sententiam; quia præceptum affirmatiuum obligat pro certo tempore determinatè. At probabiliorem reputo contrariam; quia annus assignatur, vt non prætereatur confessio, non verò, vt eo præterito, cesset obligatio præcepti.

26. Tenetur ne excommunicatus absolutionem procurare, vt valeat confiteri? Asserit Layman lib. 5. tract. 5. cap. 2. num. 38. quia ob culpabilem negligentiam præcepto implendo aptus non redditur.

27. Satisfacere ne possunt huic præcepto inualidè confitentes? Negat Suarius in 3. part. tom. 4. d. 36. sect. 7. num. 3. quia Ecclesia non præcipit aliam confessionem ab ea, quam Deus fieri indicit; Deus autem veram ac validam præcipit confessionem. Addit Henriquez. lib. 4. cap. 4. §. 1. facientem confessionem voluntariè nullam non quidem Ecclesie præcepto satisfacere: ab excommunicatione tamen contra tale præceptum transgredientes latam, liberari. Porro probabiliter asseritur inualida confessione præcepto satisfieri, quia Ecclesia non internos actus potest præcipere, sed solum externum confessionis.

28. Præcipit Pæsis V. in Bulla super gregem, ne Medici ultra

Examen XII. De Conf. &c. circa Prac. II. Eccl. 193

tertium diem agrotum visitent, nisi de illius Confessione per Confessarii chirographum certi fiant. Scio in Doctoratu à Medicis exigi iuramentum hanc constitutionem seruandi: rogo igitur, quandoam Medici teneantur de Confessione monere? In graui morbo, & tunc non per se ipsos. Nec tenentur impenitentem deserere; quia Pontifex nihil frustraneum præcipit. Sanchez sum. tom. I. lib. 3. c. 16. num. 10. §. 11. At sufficit domesticorum testimonium, quod fit confessus æger; quia sic recepta est Præfulis summi constitutio, & hoc modo Medici iurant se eam seruaturos. Sanchez.

Sanch.

29. Num præceptum Communionis annua liget impuberes? Afferuit Palus tom. I. tract. 3. d. 1. p. 24. §. 2. n. 7. quia c. omnis, de pœn. utrumque præceptum imponit absque vlla distinctione, nec minor discursus ad confessionem, quam ad communionem requiritur: imò maior ad confessionem, cum culpas, ac præcepta oporteat distinguere. At Vasquez in 3. p. tom. 3. d. 214. c. 4. n. 28. negauit; quia plus discretionis communicatio requirit. Vnde aliqui docent pueros non teneri ante duodecimum annum communicare.

§. 2.
De annua Cōmunionem
Pal.
Vasq.

30. Fatuis communicatio non permittenda extra moris articulum an permittenda semifatuis, v. g. Æthyopibus imperfecto rationis usu pollentibus? Henriquez lib. 8. cap. 42. num. 3. Palchatis Communionem permittit eis, excluso irreuerentiæ periculo.

Henriq.

31. An surdo, & muto à natiuitate danda? Si sciant scribere tenentur recipere; quia possunt Eucharistiæ mysterium scriptura callere. Non sciunt. Etiam tenentur Sanchez auctore de Matr. tom. I. lib. 4. c. 8. n. 12. quia huiusmodi homines plerumque perspicacis ingenij sunt, & facile per nutus & signa quæcumque percipiunt. Tenentur ad Confessionem per nutus & signa, ergo ad Communionem; quia non minus difficilia ad Confessionem prænosceda sunt, quàm ad Cōmunionem.

Sanch.

32. Tenetur ne excommunicatus querere absolutionem, ut in Paschate præceptum communionis impleat? Afferit Layman. lib. 2. tract. 5. p. 2. c. 2. n. 3. Vnde si absolutionem negligeret, lethaliter delinqueret contra præceptum.

Laym.

33. In Paschate non accedi Eucharistiam: teneor ne communicare quàm primum? Ita quidem ex aliquorum mentes; quia terminus anni non assignatur ad obligationem finiendam, sed ut non liceat illam differre post annum: & in contractibus non ideo excusatur à solutione, qui tempore non soluit statuto. Addunt huiusmodi hominem non communicando semper peccare, & grauius, quo diutius non communicat. Ast

N Card.

Lugo.

Card. Lugo de Sac. Euch. d. 16. sect. 4. n. 4. tenet talem esse obligatum ad communionem, negat nouam indies culpam semper contrahere.

34. Scio Eucharistiam necessariam in articulo mortis ex praecepto diuino, cui non sit satis per communionem factam ante periculum, & non per modum viatici: Rogo, si mane quis communicauit ex deuotione, & post meridiem incidat in periculum eadem die decedendi, teneatur rursus viaticum accipere.

Hurt.

Affirmat Gaspar Hurtado de Euch. d. 10. diff. 2. quia praeceptum diuinum praeponderat Ecclesiastico de non communicando nisi semel in die, & ieiunè. Probabilis tamen contraria sententia. Plura Tract. 7. de Sacram.

35. Non confessus proximo elapso anno, confessus sum initio sequentis: postea aliquod peccatum mortale commisi: rogamus teneatur etiam illo anno rursus confiteri? Ex doctrina Hurtado censeo non teneri, quando initio sequentis anni confessus, peccatum mortale illo sequenti anno commissum addidisti.

36. Adhuc dubium habeo circa puerorum aetatem, ad Eucharistiam recipiendam: annum assigna. Ego equidem cum pluribus ex Societate nostra assero perfectiorem usum rationis requiri ad Communionem, nec posse statui certam aetatem, cum quiesdam pueris usus rationis antelucanus adsit, quiesdam signior procedat; plerumque ab anno vndecimo ad decimum quartum sese rationis usus manifestat.

Saa.

37. Possunt ne Laici qui regularibus seruiunt propria in Ecclesia Regularium communicare? Propria in Parochia, in Paschate communicare debent. Saa ita ex Cardinalium Congregatione.

Valent.

38. Quoniam circa hoc Mendicantes privilegio gaudent? Possunt quibusuis dare Communionem vno excepto Resurrectionis die. Possunt & illo cum licentia Parochi, aut si communicaturus alio die Parochiae satisfaciatur. Valentiam lege.

39. Possunt ne Regulares in die Paschatis ad implendum praeceptum annuae Communionis, peregrinis, & aduentus Eucharistiam ministrare? Ita placet; quia nulla Parochis fit iniuria. Sic Sanchez. Imò & quilibet alij seculares quoad substantiam communicando apud Regulares satisfaciunt Ecclesiae praecepto.